

BESPREKINGSVERSLAG

Reg.nr.:
Afdeling Bestuursondersteuning

Betreft: Verenigde Vergadering	Datum bespreking: 29 juni 2022 Plaats VV-zaal Opgesteld door: Dhr. P.J. Emck, Vi.a.Vi Office Management
Aanwezigen: Dhr. R.A.M. van der Sande (dijkgraaf, voorzitter) Dhr. G.H. von Faber (hoogheemraad) Mw. T.O. Fierens (hoogheemraad) Dhr. M. Kastelein (hoogheemraad) Dhr. J.B. Knapp (hoogheemraad) Dhr. J.J.J. Langeslag (hoogheemraad) Mw. M. Middendorp (SAD) Dhr. P.A.M. van der Poel (A&B) Dhr. J. de Vries (A&B) Dhr. W. de Vries (A&B) Mw. L.M. Willemse (A&B) Dhr. B.F. Revet (50PLUS), Dhr. W.H.B. van Dunné (PvdA) Dhr. E. Stolk (PvdA) Mw. S.U. Dewkalie (Water Natuurlijk) Dhr. H. van Dijk (Water Natuurlijk) Dhr. J.J. Démoed (CDA) Dhr. J.W.C. de Mooij (CDA, vanaf agendapunt 4.2) Dhr. J.J. Bakker (VVD) Dhr. F. Pardaán (VVD) Dhr. J.L. van Oeveren (VVD) Mw. C.H.C. van Steensel-van Hage (VVD) Dhr. N. van der Plas (CU-SGP) Dhr. R.A. Roorda (CU-SGP) Dhr. A. van Geest (AWP) Mw. J.C. Boomsma (PvdD) Dhr. H. van der Kaap (PvdD) Mw. D.J.M. Corbey (Waterdemocraten) Dhr. M.J.H. Mooren (Mooi Agrarisch) Mw. J. Stoop (Natuurterreinen) Afwezig: dhr. R.F. Schols (50PLUS), dhr. A.J.J. Blijleven (A&B), dhr. P. Meijer (A&B) Tevens aanwezig: dhr. A. Bol, dhr. S. van der Wal, dhr. E. de Groot, dhr. G. Klein	

VERSLAG		ACTIE
1.	OPENING, VASTSTELLING AGENDA EN MEDEDELINGEN De heer <u>Van der Sande</u> opent de vergadering. Bij deze vergadering zijn de cursisten aanwezig van de mede door ProDemos georganiseerde cursus Actief voor het waterschap.	

VERSLAG	ACTIE
Hij nodigt hen achtereenvolgens uit om naar voren te komen om een bewijs van deelname te ontvangen. Er is bericht van verhindering ontvangen van de heren Blijleven, Meijer en Schols. De heer De Mooij wordt nog verwacht. Er is een motie vreemd aan de orde van de dag aangekondigd door Water Natuurlijk. Hij stelt voor die te behandelen als agendapunt 8. De heer <u>Mooren</u> heeft twee technische vragen ingediend over onderwerpen die nu als hamerpunt op de agenda staan. Naar aanleiding van de beantwoording heeft hij nadere vragen. Moet hij vragen om behandeling als bespreekpunt, of kan hij die vragen stellen bij de behandeling als hamerpunt? De <u>voorzitter</u> antwoordt dat kan worden gevraagd om behandeling als bespreekpunt. Een korte vraag kan ook worden gesteld bij een behandeling als hamerpunt. Hij stelt voor om voor het laatste te kiezen. De heer <u>Revet</u> deelt mee dat 50PLUS akkoord gaat met behandeling van agendapunt 3.5 als hamerpunt met stemverklaring. <i>De agenda wordt gewijzigd vastgesteld. De motie vreemd aan de orde van de dag aangekondigd door Water Natuurlijk wordt geagendeerd als agendapunt 9.</i> Mevrouw <u>Fierens</u> herinnert eraan dat de leden is gevraagd de middag van 31 augustus vrij te houden voor de innovatieve informatiemarkt over energie, circulair, digitale transitie. De cursisten van ProDemos zijn dan ook uitgenodigd. De heer <u>Kastelein</u> deelt mee dat het conceptwetsvoorstel aanpassing belastingstelsel waterschappen bijna gereed is. Er volgt een openbare consultatie. Naar verwachting zullen de stukken eind augustus worden aangeboden en zal de Unie in september een reactie aan het ministerie verzorgen. Het idee is om de reactie in de commissie van de Unie van 23 september vast te stellen. Hij is voornemens de gevoelens van de VV te peilen in de commissie BOD van september. Het college zal een voorstel voor de reactie voorbereiden.	
2. SPREEKRECHT De <u>voorzitter</u> verzoekt hoogheemraad Langeslag de vergadering te verlaten vanwege zijn familierelatie met de inspreker. Dat geldt ook voor de behandeling van agendapunt 3.5. [Hoogheemraad <u>Langeslag</u> verlaat de vergadering.] De heer <u>T. Langeslag</u> spreekt in over het onderwerp Partiële herziening peilbesluit en projectplan Wassenaarschepolder. De tekst van zijn bijdrage is bij de vergaderstukken gevoegd. De <u>voorzitter</u> merkt op dat onder dit punt vragen aan de inspreker kunnen worden gesteld. Omdat er verder geen vragen zijn, vraagt hij de portefeuillehouder om op de vraag in te gaan. De heer <u>Mooren</u> hoort de inspreker vragen waarom stukken niet worden geleverd. Waarom	

VERSLAG	ACTIE
gebeurt dat niet? Of zijn die er niet? De heer <u>Von Faber</u> deelt mee dat het enige tijd neemt om een WOB-verzoek te beantwoorden. De suggestie dat Rijnland weerspannig is om informatie te leveren is onjuist. De heer <u>Mooren</u> is van mening dat, omdat niet alle gegevens bekend zijn, de besluitvorming moet worden uitgesteld. De <u>voorzitter</u> herhaalt zijn eerdere opmerking. Dit punt is overigens ook in de commissievergadering aan de orde gesteld.	
3. HAMERSTUKKEN	
3.1 Kredietaanvragen waterketen De heer <u>Mooren</u> heeft begrepen dat de VV nog twee jaar nodig heeft om kaders vast te stellen voor de stimuleringsbijdragen. Hoe kan dan nu al worden bepaald dat Nieuwe Wetering daar niet voor in aanmerking komt? Wat bedoelt de portefeuillehouder met 'claims door schaarste'? De heer <u>Knapp</u> heeft gemeld dat de kaders aan het eind van dit jaar worden aangeboden. Het belangrijkste uitgangspunt daarin is dat, indien geen sprake is van uitbreiding of nieuwbouw, afkoppelen niet relevant is. Het genoemde project verkeert bovendien in de eindfase, en dan is afkoppelen niet meer aan de orde. Door de oorlog in Oekraïne wordt alles duurder en nemen levertijden toe. Daarom is in de contracten een bepaling naar de opdrachtnemers opgenomen dat onverwachte veranderingen daarin in overleg tussen opdrachtgever en -nemer moeten worden opgelost. Dat heeft ertoe geleid dat om aanvullend krediet moet worden gevraagd. <i>Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming stelt de VV het besluit vast.</i>	
3.2 Kredietaanvraag persleiding Hoofddorp <i>Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming stelt de VV het besluit vast.</i>	
3.3 Uitvoeringsprogramma energieneutraliteit 2.0 De heer <u>Mooren</u> treft in de reactie op zijn schriftelijke vraag geen antwoord aan: wat dragen de overige stakeholders bij aan het voorbereidingskrediet? Als die daar geen bijdrage aan leveren, stemt Mooi Agrarisch tegen het voorstel. Mevrouw <u>Fierens</u> deelt mee dat nog onbekend is wat de andere partijen zullen bijdragen. Er zijn twee mogelijke keuzes in de levensmiddelenvergister en afhankelijk van de keus daarin bepaalt iedere partij wat het voorbereidingskrediet wordt. In september wordt het voorstel aangeboden. De heer <u>Mooren</u> verklaart dat hij tegen het voorstel stemt omdat Rijnland een voorbereidingskrediet van € 0,5 miljoen beschikbaar stelt zonder dat bekend is wat de andere stakeholders zullen bijdragen. <i>Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming stelt de VV het besluit vast. De fractie van Mooi Agrarisch wil worden geacht tegen het voorstel te hebben gestemd.</i>	

VERSLAG	ACTIE
3.4 Herziene zienswijze op de begroting 2023 BSGR <i>Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming stelt de VV het besluit vast.</i>	
3.5 Partiële herziening peilbesluit en projectplan Wassenaarschepolder Mevrouw <u>Dewkalie</u> verklaart dat Water Natuurlijk akkoord gaat met het voorliggende besluit. Haar fractie waardeert de grote inzet van de portefeuillehouder op dit dossier. De heer <u>Démoed</u> verklaart dat het CDA instemt met het voorstel. Zijn fractie ziet dat er een verwijdering is tussen de overheid en een bedrijf en vraagt de voorzitter de toezegging te doen om aandacht aan de relatie te besteden. De heer <u>Van Dunné</u> verklaart dat de PvdA instemt met het voorstel; hij is van mening dat dit het juiste besluit is, maar nog belangrijker is dat Rijnland een besluit neemt, zodat dat eventueel aan een hogere orde kan worden getoetst. Hij sluit zich aan bij het verzoek om aan de relatie te werken; of dat een opdracht is die alleen kan worden uitgevoerd door de dijkgraaf is wat hem betreft niet zeker. De heer <u>Van der Poel</u> verklaart dat A&B instemt met het voorstel. In het proces zijn dingen verkeerd gegaan en daar is excuus voor aangeboden. De monitoring is niet van tafel. De vergunningverlening voor het bedienen van de stuw moet met beide partijen in het juiste proces worden gezet. De heer <u>Revet</u> verklaart dat 50PLUS instemt met het voorstel, ondanks de vaststelling dat het gevolgde traject niet de schoonheidsprijs verdient. De heer <u>Mooren</u> verklaart dat Mooi Agrarisch tegen het voorstel stemt omdat nog niet alle documenten beschikbaar zijn. De <u>voorzitter</u> stelt vast dat enkele stemverklaringen zijn aangevuld met verzoeken en aandachtspunten. Hij heeft dat toegestaan, maar verzoekt allen om die separaat in te dienen. <i>Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming stelt de VV het besluit vast. De fractie van Mooi Agrarisch wil worden geacht tegen het voorstel te hebben gestemd.</i>	
4 BEELDVORMINGSNOTA'S	
4.1 Voorjaarsnota 2022 [Hoogheemraad Langeslag keert terug in de vergadering.] De heer <u>J. de Vries</u> ziet dit als een perfecte nota. Er zijn een paar punten die A&B zorgen baren. De rentepercentages stijgen tot boven de 4%. Bij 3% rente zijn de gevolgen zo substantieel dat ingrijpen nodig lijkt. Hij vraagt het college wat de gevolgen zijn bij grotere stijgingen en welke mogelijkheden Rijnland dan heeft. De arbeidsmarkt is krap. Het komt voor dat bedrijven geen orders accepteren omdat het personeel om die uit te voeren ontbreekt en dat gemeenten wegens personeelsgebrek vergunningen te laat afgeven. Rijnland blijft tot dusver redelijk gespaard, maar het moment kan aanbreken dat er lacunes ontstaan. Is het college daarop voorbereid? Is er nagedacht over prioritering in dat soort situaties? Veiligheid dient wat zijn fractie betreft op de eerste plaats	

VERSLAG	ACTIE
te komen. Vitale functies moeten altijd worden bezet. De heer <u>Van Oeveren</u> deelt mee dat zijn fractie waardering heeft voor de heldere verkenning in het stuk van de problemen waar Rijnland tegenaan loopt. De omgang daarmee moet worden bepaald bij de bespreking van de begroting. Zijn fractie kan zich grotendeels aansluiten bij de zorgpunten van A&B. Het is van belang om bij de begrotingsbespreking een beeld te hebben van de financiële problemen. Mevrouw <u>Stoop</u> voelt zich door het weergeven van mogelijkheden beter aangehaakt. In BOD schoot de discussie heen en weer tussen temporiseren en anticyclisch investeren. Inschattingen van wat de toekomst zal brengen spelen daarin een rol: wordt het erger of vlakt het weer af, in rente- en prijsstijgingen, inkomensontwikkeling en uitgaven voor het klimaat? Zij is van mening dat er nu moet worden geïnvesteerd om op termijn kosten te besparen: zij verwacht dat de komende generaties met zoveel uitdagingen zullen worden geconfronteerd dat zij daar meer dan genoeg aan hebben. Daarom moeten die niet worden belast met uitgestelde acties. Deze generatie moet zijn eigen rommel opruimen. De heer <u>Mooren</u> leest dat de KRW-maatregelen op stoom zijn. Mooi Agrarisch is van mening dat afvoerwegen moeten worden meegenomen om de waterkwaliteit te verbeteren. Hij heeft de toezegging ontvangen dat een overzicht wordt verstrekt van de lozing door woningen op het oppervlaktewater maar wacht nog steeds op de uitvoering. Wat is het plan van aanpak voor de belasting door uitwerpselen van vogels op het oppervlaktewater? De schade daarvan is volgens zijn fractie veel groter dan iedereen doet voorkomen. Mevrouw <u>Corbey</u> sluit zich aan bij de complimenten voor de nota en de gepresenteerde handelingsperspectieven. Zij heeft moeite met zowel het verhogen van de schulden als het verhogen van de belastingen als het bijstellen van de ambities. Zij pleit voor temporiseren van ambities door na te gaan wat kan worden uitgesteld: niet alles hoeft nu meteen. Over twee jaar zijn veel van de huidige nadelen hopelijk verdwenen. De heer <u>Bakker</u> heeft in BOD voorgesteld dat de fracties in de zomer spreken over handelingsperspectieven, om na te gaan of zij nader tot elkaar kunnen komen en om beter begrip te krijgen voor ieders keuzes. Zij wil daar graag op ingaan. Kan D&H dat gesprek faciliteren? De heer <u>Démoed</u> is van mening dat Rijnland een voorbeeld is in het perfectioneren van de P&C-cyclus. De VV wordt vroegtijdig meegenomen in de ontwikkelingen en de trends. Rijnland heeft op veel gebieden enorme stappen gezet. Vasthouden is dan een kunst, en er zijn ook nog aanvullende ambities. De stijgende rente heeft tot gevolg dat Rijnland scherp moet blijven in de driehoek ambities-belastingen-schulden. Ambities moeten worden betaald en ook die rekeningen moeten niet naar komende generaties worden doorgeschoven. Het is altijd goed als fracties op weg naar besluitvorming met elkaar in gesprek gaan over de afwegingen en nagaan of zij elkaar goed begrijpen. Zijn fractie doet daar graag aan mee. De VV kan dit ook zelf organiseren. De heer <u>Van Dunné</u> sluit zich aan bij de complimenten voor het stuk, dat een mooie opmaat vormt voor de beraadslagingen over de begroting. Hij geeft de voorkeur aan de term opgaven boven ambities. Die opgaven zijn groot, maar hij realiseert zich dat de lastenstijging voor sommige huishoudens gruwelijk groot is en dat dat iets betekent voor de kaders waarbinnen	

VERSLAG	ACTIE
de VV besluiten moet nemen. Hij is het ermee eens dat de VV er goed aan doet om energie te steken in de voorbereiding daarvan. Mevrouw <u>Dewkalie</u> geeft eveneens de voorkeur aan de term opgaven. Die zijn groot, maar er komen ook landelijke fondsen beschikbaar. Omdat veel inwoners hoge lasten hebben is het van belang om het kwijtscheldingsbeleid hoog te houden. Zij wil graag ingaan op het voorstel dat de fracties in de zomer met elkaar overleggen. De heer <u>Van der Kaap</u> sluit zich aan bij de vaststelling dat het een helder stuk is, wat echter niet betekent dat het een goed stuk is. In de commissie heeft hij al de verbazing, teleurstelling en het ongenoegen van de PvdD uitgesproken over de opmerking dat dit alles reden tot trots is. Zijn fractie ziet die reden niet, want er zijn te veel achterblijvende zorgpunten. Temporiseren van uitgaven zal leiden tot hogere kosten op langere termijn, de waterkwaliteit is een zorgpunt, net als het niet halen van de richtlijnen van de KRW en op het gebied van de biodiversiteit is er te weinig besef van urgentie. Zijn fractie acht het stuk onvoldoende in ambities en in doelstellingen. De heer <u>Kastelein</u> zal de complimenten over de 'perfecte' nota doorgeven. Er is hard gewerkt om inzicht te verschaffen in wat er op het waterschap afkomt en welke mogelijkheden er zijn om daarop te reageren. De omstandigheden zijn bijzonder, met een oorlog in Europa, schaarser en duurder wordende grondstoffen, een overspannen arbeidsmarkt en snel stijgende rente. Voor goede besluitvorming zijn er op dit moment nog te veel onzekerheden, die vooralsnog niet zijn opgelost. Het college stelt de discussie over besluiten uit om meer helderheid te verkrijgen. De heer <u>Mooren</u> herinnert zich een andere afspraak. De heer <u>Kastelein</u> lichtte daarom toe dat de gegevens nog niet toereikend zijn. Het is op dit moment ook nog niet nodig om over de begroting en het MJP besluiten te nemen. De organisatie is gevraagd gegevens te verzamelen om D&H in staat te stellen aan de VV een helderder beeld aan te reiken ter wille van de besluitvorming in het najaar. Ook hij maakt zich zorgen over de stijgende rente. De twintigjaarsrente is binnen een half jaar met twee procentpunten gestegen. Rijnland kan niet anders dan een en ander zo goed mogelijk in termijnen spreiden, maar heeft ieder jaar een nieuwe financieringsbehoefte en er zijn grenzen aan wat er met kort geld kan worden gedaan. Rijnland kan niet anders dan de consequenties van de stijgende rente voor haar rekening nemen. De heer <u>J. de Vries</u> merkt op dat 80% van het beleid vastligt. Hij veronderstelt dat Rijnland daar nauwelijks onderuit kan. De heer <u>Kastelein</u> bevestigt dat. In het begin van de nota wordt daarom gemeld dat de verwachting is dat Rijnland de komende jaren miljoenen moet uitgeven. Getracht wordt om de bandbreedte zo klein mogelijk te houden. De arbeidsmarkt is ook een punt van zorg. Rijnland ligt in de uitvoering nog op schema. De inzet is dat dit de komende tijd zo blijft, maar de problemen worden steeds groter. De situatie kan zich voordoen dat Rijnland zelf niet wil temporiseren maar dat de markt daartoe dwingt. Hopelijk komt het waterschap niet in de positie dat een keus moet worden gemaakt tussen waterkwaliteit en waterveiligheid; als dat aan de orde komt, zal dat aan de VV worden	

VERSLAG	ACTIE
voorgelegd. D&H heeft vorige week de TKN-memo Nationale programma's landelijk gebied, wonen, RO, infrastructuur en water aan de VV verstrekt over de omgang met de landelijke programma's en de aanpak die Rijnland kiest. Overleg tussen fracties is aan de VV. Als daar behoefte aan is, wil het college dat faciliteren. Hij is wel van mening dat dat overleg zinvoller wordt naarmate er meer informatie beschikbaar is gekomen. De heer <u>Knapp</u> deelt mee dat de werving van medewerkers actief wordt aangepakt. Rijnland heeft twee recruiters in dienst die allerlei mogelijkheden onderzoeken. Tot dusver lukt het om vacatures te vervullen. Als het lastig wordt, zal het college bij de VV terugkomen om daar het gesprek over te voeren. Voor de vraag over de vitale functies verwijst hij naar de beantwoording van de vraag die de heer Van Dunné daarover heeft gesteld. Hij heeft niet de toezegging gedaan om een overzicht te verstrekken van de ongerioleerde percelen; wel dat in de commissie WW aandacht zal worden besteed aan de aanpak die Rijnland hanteert om dat bestand te verkleinen. De heer <u>Mooren</u> stelt dat verstrekking van dat overzicht is toegezegd. De <u>voorzitter</u> stelt voor dit te bediscussiëren in de commissie, waar de voorstellen worden gedaan. De heer <u>Von Faber</u> wijst erop dat sinds het verschijnen van de nota Schoon water (2020) met enige regelmaat zorg over de wegen is uitgesproken. De situatie wordt gevolgd, maar tot op heden is geen significante vervuiling aangetroffen. Als op bepaalde locaties veel vogels aanwezig zijn, worden plassen afgesloten. Dat is bijvoorbeeld gebeurd met de Geerplas. Interessant is dat Aquon een methode ontwikkelt om na te gaan of een vervuiling afkomstig is van honden, vogels of mensen. Die kennis kan Rijnland helpen bij het bepalen van een doelgerichte aanpak. De <u>voorzitter</u> verzoekt de inbreng in tweede termijn tot het noodzakelijke te beperken. De heer <u>Van Oeveren</u> deelt mee dat de VVD een voorstel aan de VV zal doen voor een gezamenlijk gesprek tussen de fracties over de handelingsperspectieven. Mevrouw <u>Stoop</u> wil daar graag aan deelnemen maar denkt dat dat gesprek pas zin heeft als er meer informatie beschikbaar is. De heer <u>Kastelein</u> deelt mee dat D&H bereid is dit initiatief te ondersteunen en is het met de opmerking van mevrouw Stoop eens. <i>De voorzitter sluit dit punt af en constateert dat de VV zich een beeld heeft gevormd van de nieuwe ontwikkelingen met een effect op het huidige beleid.</i>	
4.2 Water meer sturend in RO – Rijnlandse kaders De <u>voorzitter</u> deelt mee dat de heer Bol dit agendapunt leidt. De heer <u>Bol</u> beschrijft dat dit onderwerp leeft. Op alle niveaus In Rijnland is in april een eerste sessie over dit onderwerp georganiseerd, over de wijze waarop de regelgeving van	

VERSLAG	ACTIE
Rijnland kan sturen in een klimaatbestendige leefomgeving. Er is toen afgesproken om daar concreter in te worden. De intentie is om in de VV in november besluiten te nemen over de koers die Rijnland kiest. Als opmaat voor het gesprek zijn drie inleiders uitgenodigd: de heer Van der Wal die een beschouwing verzorgt van de aanpak van Rijnland in relatie tot de landelijke ontwikkelingen. De heren De Groot en Klein besteden aandacht aan de stand van zaken in de regelgeving. Daarna wordt aan de hand van cases besproken wat er in de praktijk gebeurt. Hij vraagt de heer Knapp waarom de opgave zo urgent is. De heer <u>Knapp</u> antwoordt dat het onderwerp zelf actueel is en dat er bovendien grote opgaven liggen op de gebieden woningbouw, mobiliteit en energietransitie. Bij de ruimtelijke invulling daarvan dient het principe Water meer sturend in RO te zijn geregeld. De heer <u>Bol</u> vraagt welk accent de heer Kastelein in de discussie zou willen leggen. De heer <u>Kastelein</u> ziet dat er overeenstemming is over de klimaatopgave en dat het moment is aangebroken dat organisaties en personen daar vanuit hun eigen verantwoordelijkheid invulling aan geven. Het is de vraag of dit kan worden bereikt met de al jaren geleden vastgestelde set regels waar Rijnland over beschikt of dat aanpassing daarvan nodig is. De heer <u>Van der Wal</u> (&FLUX) verzorgt de presentatie Rijnland(se regels) Klimaatbestendig. De presentatie is bij de stukken gevoegd. Als Rijnland kiest voor samen doen, heeft dat gevolgen: de rol verandert – van reactief (toetsen van plannen) naar proactief (meedenken in ruimtelijke keuzes, ruimtelijk ontwerp, klimaatbestendige inrichting van stedelijk én landelijk gebied. Rijnland wordt dan partner in urgente maatschappelijke opgaven, ook als die niet de hare zijn, en kan werken aan betere, veiligere en doelmatigere projecten. Dat betekent ook dat Rijnland voor keuzes komt te staan, want er zijn andere afwegingen dan alleen maar water. Dus soms lukt het niet, of lukt het op de ene plek iets minder en op een volgende plek iets meer. Is dat dan in orde? Rijnland moet nadenken over de vraag wat 'bodem en water <i>sturend</i>' voor de organisatie betekent. Bodem en water, dat is gesneden koek, maar is Rijnland ook degene die stuurt? En waarop dan, en hoe? De heer <u>Pardaan</u> wijst erop dat bij het 'samen doen' de posities niet gelijk zijn. Gemeenten kunnen de kosten van een gebiedsontwikkeling verhalen op het gebied, het waterschap niet. Een keus voor sanitatie moet dan worden betaald uit de waterschapsheffing. Hoe versterkt Rijnland haar positie aan tafel? De heer <u>Van der Wal</u> bevestigt dat de positie van een partij die zonder geld aan tafel zit minder sterk is. Hoe eerder in het proces keuzes worden gemaakt, hoe lager de kosten en hoe eerder de kostenuitdaging bekend is. Een afgesproken set regels over veilig en klimaatbestendig wonen is ook dienstig. 'Doe het samen' is niet hetzelfde als 'iedereen is gelijk'; van belang is dat samen zo vroeg mogelijk in het proces keuzes worden gemaakt, wetend dat ieder andere belangen heeft. De heer <u>Van Dijk</u> merkt op dat de andere partijen Rijnland ook nodig hebben. In onderhandeling kan een overeenkomst worden opgesteld met 'als dit, dan dat'. Rijnland dient er aan de voorkant bij te zitten en de meerkosten dienen te worden ondergebracht in het exploitatieplan. Als er bouwplannen liggen die afwijken van wat Rijnland als mogelijkheid ziet, zou het	

VERSLAG	ACTIE
vreemd zijn als de correctie daarvan voor rekening van Rijnland komt. De heer <u>Revet</u> is van mening dat Rijnland bij Valkenhorst alleen aandacht had voor de eigen kosten en niet voor die van het totaal. Invullen van 'bye, bye vrijblijvendheid' staat volgens hem op gespannen voet met de bestuurlijke lappendeken en polderend Nederland. Er moet hogere regelgeving komen en die moet worden gerespecteerd. Mevrouw <u>Boomsma</u> hoort stellen dat op doelen moet worden gestuurd. Het is echter eerder regel dan uitzondering dat er overeenstemming is over het doel maar dat de problemen pas beginnen als moet worden bepaald langs welke weg dat moet worden bereikt. Zie het dossier stikstofreductie. Zeggen dat er op doelen moet worden gestuurd is daarom te gemakkelijk. Een gelijk speelveld is belangrijk. De vraag wat water sturend voor personen betekent ligt wat haar betreft te veel op microniveau. Het Rijk denkt na over leidende principes en het is aangewezen om daar in de te voeren discussies op aan te sluiten. De heer <u>J. de Vries</u> vraagt of het mogelijk is de duurzaamheid van een gebiedsontwikkeling meetbaar te maken, op alle facetten in het project. Hij denkt dat NL3label daarmee bezig is. Wat betreft de financiering van de extra kosten kan worden gekeken naar de wijze waarop de ruilverkaveling was georganiseerd. De boeren die in het gebied zaten, kregen opcenten. Degene die de keus maakt, draagt de lasten. De heer <u>Van der Wal</u> licht toe dat enerzijds hard wordt gewerkt aan de ontwikkeling van de maatlat en anderzijds aan het meten en monitoren, door onder andere OSKA en klimaat-adaptatienormeringsorganisaties. De gedachte achter de keus voor sturen op doelen is dat het nadeel van het vastleggen van maatregelen is dat er slechter kan worden ingespeeld op innovaties. Bij de andere keus moet aandacht worden besteed aan snelle aanpassingsmogelijkheden. Bij een keus voor doelen hoort ook een maatregelenpakket, maar die kan als een soort à la carte menu worden aangeboden. Over meerkosten: als vroegtijdig wordt nagedacht over een gebiedsontwikkeling en het ontwerp, kunnen de meerkosten bijna nul of heel laag zijn, en daarom is een proactieve opstelling zo belangrijk. Het is volgens hem een denkfout om de kosten voor klimaatbestendigheid onder te brengen in de onrendabele top – want het is bekend dat een negatieve keus leidt tot hogere kosten én dat er alsnog, tegen veel hogere kosten, moet worden geïnvesteerd in maatregelen. Het is dus juist rendabel om het meteen goed te doen. De heren <u>De Groot</u> en <u>Klein</u> verzorgen de presentatie "Water wijst de weg. Implementatie water meer sturend in RO: traject klimaatbestendige regels 29 juni 2022". De presentatie is bij de stukken gevoegd. De heer <u>W. de Vries</u> vraagt of veel niet de taak van de gemeente is. Zo heeft de gemeente Amsterdam een hemelwaterverordening en haakt het waterschap daar op aan. Moet hij de presentatie zo opvatten? Of het een eigen taak is of dat het waterschap handelt 'in aansluiting op' maakt ook juridisch verschil. Is klimaatadaptatie en -neutraliteit een wettelijke taak? Zo ja, hoe staat het met de financiering? Zou het waterschap financieel moeten gaan bijdragen aan gebiedsontwikkelingen door derden? Dit onderwerp lijkt een doel op zich te worden. Een andere keus is dat het een aandachtspunt is bij taken van Rijnland.	

VERSLAG	ACTIE
De heer <u>De Groot</u> deelt mee dat het primaire doel is om te komen tot een klimaatadaptief gebied. Gemeenten hebben zeker verantwoordelijkheden in de hemelwaterafvoer en het waterschap draagt verantwoordelijkheid voor de watersystemen. In overleg met gemeenten wordt gesproken over de scheidslijn en het grijze gebied. Hij kiest voor ondersteuning in de klimaatadaptieve inrichting. Uiteindelijk is het aan de initiatiefnemer om daar gevolgen aan te verbinden. Mevrouw <u>Corbey</u> vraagt of, als wat in de presentatie staat beschreven wordt opgevolgd, Rijnland alles kan blijven doen wat nu wordt gedaan. Of wordt de boodschap dat woningbouw alleen nog maar mogelijk is in Drenthe? De heer <u>De Groot</u> wil daar in de casusbespreking op ingaan. In reactie op de vragen van de heer W. de Vries deelt mevrouw <u>Boomsma</u> mee dat zij niet van mening is dat Rijnland bij gebiedsontwikkelingen specifieke eisen kan stellen. Anderzijds kan Rijnland zich wel positioneren als autoriteit en weergeven wat consequenties zijn bij het niet klimaatadaptief uitvoeren. Bij een dergelijke keus stijgen waarschijnlijk de kosten voor uitvoering van de kerntaken en dat aspect dient zeker te worden meegenomen in berekening van de kosten van een dergelijke ontwikkeling. [De heer De Mooij arriveert ter vergadering.] De heer <u>W. de Vries</u> heeft drie gemeentelijke coalitieakkoorden gelezen. In één daarvan werd water niet genoemd en juist die gemeente wil in de op één na diepste polder van Nederland 600 woningen bouwen. Het projectplan is afgewezen. Er is een spanningsveld tussen het belang van het water en het belang van woningbouw. Hij zou graag zien dat Rijnland hard nee zegt als een plan niet klimaatadaptief is, maar andere, grote partijen blijken daar geen aandacht voor te hebben. Rijnland moet niet als enige vooruitlopen. De aandacht hiervoor vraagt energie en organisaties zitten al krap in het personeel. De heer <u>Van Dijk</u> hoort voortdurend spreken over de situatie dat er bouwplannen liggen. In de stukken gaat het over ruimtelijke ordening en interessant daarin is wat Rijnland waar wil om de waterbelangen meer op de kaart te zetten. Rijnland investeert in KRW en in recreatie: wat nu als het plan ontstaat om een jachthaven aan te leggen? Een gemeente kan het voor ondernemers onaantrekkelijk maken om in natuurvriendelijke oevers te investeren. Is er een visie op kwel? De heer <u>Kastelein</u> wijst erop dat in de beeldnota twee sporen staan: het spoor 'regels' en 'regel de klimaatvisie op basis van De blauwe lens'. Dat tweede punt komt in de volgende fase naar de VV en dan gaat het over de keuzes en dilemma's per regio. De heer <u>Van Dijk</u> zou dat definiëren als waterbelang. De heer <u>Bakker</u> wil vermijden dat de indruk ontstaat dat alles anders moet. Hij vraagt om in het aan te leveren voorstel een hoofdstuk op te nemen waarin staat welke goede aanknopingspunten met gemeenten er al zijn. Hij hoort bijvoorbeeld in toenemende mate dat die bij de start advies vragen – wat aansluit op de boodschap dat investeren in het begin voordeel oplevert. Is het een idee dat Rijnland in de keur aansluiting zoekt op de ADC-gedachte die in Europa is	

VERSLAG	ACTIE
ontwikkeld voor Natura 2000 en aanverwante vergunningstrajecten? Dat lijkt een goed midden tussen het huiswerk laten doen door de initiatiefnemer en de maatregelen die daarop moeten volgen. De heer <u>Pardaan</u> begrijpt dat een keus voor het vastleggen van maatregelen minder geschikt is omdat inzichten en mogelijkheden in de aanpak steeds veranderen. Hoe verhoudt een keus voor doelen zich echter tot de rechtszekerheid? Vergunningen krijgen een dynamisch karakter, maar dat past niet bij een gebiedsontwikkeling. Wie is dan verantwoordelijk voor de handhaving? De projectontwikkelaar is klaar en vertrokken. De heer <u>Bol</u> zal hier later op terugkomen. Mevrouw <u>Willemse</u> sluit zich aan bij de suggesties van de heer Bakker. Zij begrijpt de behoefte om regels te veranderen, maar Rijnland is gehouden aan de kaders die de Waterwet stelt. Waar zit die wet in de weg? Onderneemt Rijnland actie om de nieuwe opgaven wettelijk te borgen? De heer <u>Bol</u> hoort dat de keus voor sturen op doelen in principe wordt gesteund. Er leven nog wel veel praktische vragen. De heer <u>Klein</u> kan niet alle vragen beantwoorden omdat veel nog in ontwikkeling is en er sprake is van grijze gebieden. De Omgevingswet, die waarschijnlijk wordt ingevoerd, bevat belangrijke kaders. In die wet staat dat het waterschap verplicht is om een verordening vast te stellen voor de fysieke leefomgeving, kortweg gedefinieerd als het beheer van de watersystemen en de zuiveringssystemen van afvalwater. De drie relevante artikelen zijn: 2.5 (waterschapsverordening), 2.17 (waterschapstaken voor de fysieke leefomgeving) en 2.2 (afstemming en samenwerking). De gemeenten zijn verantwoordelijk voor ruimtelijke ontwikkeling en ordening. De Waterschapswet geeft het bestuur van de waterschappen de bevoegdheid om alle verordeningen op te stellen die het nodig acht voor de behartiging van de belangen van het waterschap. Rijnland kan niet als eis stellen dat in een ontwikkelingsgebied een maximum aantal woningen komt. Wel kan zij berekenen hoeveel verharding er komt en wat de invloed daarvan is op het watersysteem. In 2008 is nagegaan of er regels over verharding kunnen worden vastgelegd. Dat was toen een grijs gebied, maar inmiddels hanteert ieder waterschap dergelijke regels. Er wordt nu gezocht naar aanknopingspunten voor waterschappen om regels te stellen bij de herinrichting van een gebied. Doen zich kansen voor voor een verbetering van het watersysteem? Bij Valkenhorst is Rijnland erin geslaagd om de verplichting op te nemen dat het maaiveld wordt opgehoogd tot boezemniveau, op kosten van de ontwikkelaar. Het is een proces van vallen en opstaan. De heer <u>Pardaan</u> ziet als essentieel punt wie de rekening betaalt. Als Rijnland vooraf niet met geld komt is het risico dat zij achteraf voor de kosten opdraait via de nadeelcompensatie. De heer <u>De Groot</u> presenteert de cases Lincolnpark en Gnephhoek. In de laatste casus zou, bij hanteren van de oude regels, alleen aandacht worden besteed aan de vraag hoeveel extra open water er moet komen, zonder dat wordt nagegaan of het daarmee een klimaatadaptief gebied wordt. Door zelf voorstellen te doen, kan Rijnland beter sturen op maatwerk.	

VERSLAG	ACTIE
De heer <u>Mooren</u> vraagt waarom de bodemgesteldheid – veen – niet als factor wordt meegevoegd. Dat is een argument om niet grootschalig te bouwen. De heer <u>Kastelein</u> meldt dat op de vorige slide de bodemgesteldheid zichtbaar is. Daaruit blijkt dat op de klei wordt gebouwd en op het veen niet. De heer <u>Bol</u> ziet als voordeel van deze aanpak dat het gesprek gaat over waar het, gelet op de bodemsituatie, verstandig is om te bouwen. De heer <u>Van Geest</u> heeft vernomen dat er wordt gelobbyd, tot de minister aan toe, om van de Gnephoe een bouwlocatie te maken. Het eerste gesprek met Alphen aan den Rijn is gevoerd. Welke mogelijkheden heeft Rijnland om nakoming van de benoemde voorwaarden af te dwingen? De heer <u>Kastelein</u> merkt op dat in de discussie al is benoemd dat sprake is van een pioniersfase. Nederland worstelt op ieder niveau met de vraag op welke wijze de transitie naar meer klimaatadaptiviteit plaats moet vinden. Het Rijk voelt zich verantwoordelijk voor het opstellen van regels. Die maatlat is er nog niet, en daarom heeft de minister een oud-deltacommissaris gevraagd om in deze casus als mediator na te gaan wat mogelijk is. De dijkgraaf en hij zullen binnenkort met die mediator bespreken welke elementen Rijnland in haar overwegingen betreft. De lijn is dat het belangrijk is dat de minister zijn verantwoordelijkheid neemt, door zich uit te spreken over de randvoorwaarden en over de verhouding tussen gemeente en provincie. Veel partijen zijn geïnteresseerd in dit proces en de toepassing van de afspraken in het regeerakkoord. De discussie die nu wordt gevoerd, voedt D&H in het gesprek met de mediator, dat maandag zal plaatsvinden. Er is sprake van een doorgaande lijn. De waterschappen in Zuid-Holland hebben de provincie uitgedaagd om samen een onderzoek te doen. Steeds meer partijen hebben zich aangesloten bij de pioniersfase, waarin wordt nagegaan hoe meer draagvlak en meer coalities kan worden gevormd. De heer <u>Bakker</u> vraagt of bij het nagaan van juridische mogelijkheden ook wordt gezien wat de lacunes in de huidige regelgeving zijn, om daar vervolgens bij de Unie en Rijk aandacht voor te vragen. Zoals wel vaker bij dit soort onderwerpen rijst bij hem de gedachte 'Waar is de Landinrichtingswet?', bijvoorbeeld wat betreft de ontbrekende verdeling van lusten en lasten. De heer <u>Kastelein</u> deelt mee dat in de lopende discussie tussen waterschappen, provincies en gemeenten enerzijds en het Rijk anderzijds vragen worden gesteld over wat de Omgevingswet voor gevolgen moet hebben voor het Bouwbesluit, voor de financiële verantwoordelijkheid voor het Rijk en voor de regels die het Rijk moet stellen. Op alle drie de terreinen wordt druk uitgeoefend. De discussie over de onrendabele top – wie gaat het betalen? – speelt bij alle partijen. De heer <u>Bol</u> rondt het agendapunt af. Hij vat samen dat de VV vraagt om bij de doelbepaling een breed perspectief te hanteren en aan te sluiten bij al lopende projecten, onder meer op landelijk niveau. Verder is gevraagd om voor de VV in november aandacht te besteden aan de implicaties van de voorstellen, aan juridische aspecten zijn, aan de omgang met de omgeving en aan de financiering. Wat zijn de grijze gebieden, en waar gaat dit Rijnland bestuurlijk raken?	

VERSLAG		ACTIE
5	SCHRIFTELIJKE MEDEDELINGEN	
5.1	VV TKN-memo Route naar klimaatneutraliteit Mevrouw <u>Dewkalie</u> verzoekt de vergadering te schorsen voor overleg over een in te dienen motie. De <u>voorzitter</u> schorst de vergadering. De heer <u>Van Oeveren</u> deelt mee dat zijn fractie ter ondersteuning van de afgezant naar de Unie de volgende motie indient: <i>Motie visie en actie</i> <i>De verenigde vergadering van het Hoogheemraadschap van Rijnland, in vergadering bijeen op 29 juni 2022 ter bespreking van de Strategische visie van de Unie van Waterschappen ‘Op weg naar klimaatneutraliteit’</i> <i>Overwegende dat</i> - <i>De strategische visie ‘Op weg naar klimaatneutraliteit’ in Unieverband een gezamenlijk gedragen document zal worden en als zodanig niet zorgt voor het behalen van klimaatneutraliteit door de waterschappen;</i> - <i>Elk waterschap zelf de ambities voor het bereiken van klimaatneutraliteit vaststelt, maar wel de visie als leidraad gebruikt;</i> - <i>Voor het bereiken van klimaatneutraliteit wel door waterschappen gezamenlijk moet worden samengewerkt en geleerd;</i> - <i>Klimaatneutraliteit één van de grootste beleidsonderwerpen voor de komende jaren wordt, waarmee vele miljarden gemoeid zijn;</i> - <i>Er technische en financiële zorgpunten zijn, die de waterschappen niet alleen kunnen bekostigen, bijvoorbeeld als het gaat om de aanpak van de uitstoot van lachgas en methaan in de waterketen; methaanmissies uit oppervlaktewater en gebiedsgerichte aanpak veenweiden.</i> - <i>De Unie van Waterschappen zich richt op research, gezamenlijke aanpak van oplossingen en lobby richting Rijk en Europese Unie;</i> - <i>Vanuit het Rijk en de Europese Unie de komende jaren omvangrijke middelen beschikbaar komen om tot klimaatneutraliteit te komen;</i> - <i>Het beleid van Rijnland op drie punten afwijkt, namelijk 1. Energieneutraliteit in 2025, 2. Klimaatneutraliteit in 2035 en 3. Op het gebied van bodemdaling zoals geformuleerd in de VV TKN-memo op weg naar klimaatneutraliteit.</i> <i>Spreekt uit</i> - <i>De strategische visie van de UvW pas te steunen als bovenstaande opmerkingen van Rijnland voldoende in deze visie zijn geborgd.</i> - <i>Dat elk waterschap verantwoordelijk is voor het vaststellen van de eigen ambities bij het bereiken van klimaatneutraliteit;</i> - <i>Dat de Unie het platform is voor het delen van best practices, een gezamenlijke aanpak en lobbyactiviteiten;</i> - <i>Dat voor het daadwerkelijk bereiken van klimaatneutraliteit naast eigen middelen ook Rijks- en Europese middelen noodzakelijk zijn;</i> <i>Roept het college op aan de Unie van Waterschappen over te brengen</i> - <i>De strategische visie van de Unie van Waterschappen ‘op weg naar Klimaatneutraliteit’</i>	

VERSLAG	ACTIE
<i>te steunen in Unieverband;</i> - <i>Op korte termijn ook een actieplan op te stellen op basis van 'best practices', onderzoeken naar nieuwe technieken en een platform te zijn voor effectieve oplossingen ten behoeve van alle waterschappen;</i> - <i>Dit actieplan te gebruiken om bij het Rijk en Europa alles in het werk te stellen om co-financiering voor maatregelen voor klimaatneutraliteit te bewerkstelligen;</i> <i>J. van Oeveren</i> Hij deelt mee dat tijdens de schorsing niet duidelijk is geworden of Water Natuurlijk de motie wil ondertekenen. Mevrouw <u>Dewkalie</u> deelt mee dat de twijfel van haar fractie voortkomt uit de formulering 'pas te steunen'. Haar fractie wil daarin meer bandbreedte. Haar fractie ondertekent de motie, maar wil de portefeuillehouder meegeven dat haar fractie het op prijs zou stellen als er brede steun komt voor de bovenstaande opmerkingen van Rijnland. De <u>voorzitter</u> verzoekt de VVD om na te gaan of de uitgereikte motie dezelfde is als die in iBabs staat. Dat is het geval. Mevrouw Corbey haalt uit de vorige discussie de punten 'doe het samen' en 'de vrijblijvendheid voorbij' aan. De motie die Natuurterreinen en Waterdemocraten hebben opgesteld sluit daar op aan. De ambitie van de Unie moeten ten eerste zeker worden gesteund, en ten tweede is het beter om het kabinet met een akkoord niet alleen geld te vragen – dat is de inhoud van de vorige motie – maar daarnaast om commitment, wat bijvoorbeeld moet blijken uit het wegnemen van belemmerende maatregelen. Ten derde kunnen waterschappen op onderdelen voorlopen maar ook achterlopen. Het is duidelijk dat Rijnland de ambitie om energieneutraal te zijn in 2025 niet haalt en dat kan dus niet worden toegezegd. De <u>voorzitter</u> begrijpt dat de motie wordt ingediend. Mevrouw <u>Corbey</u> bevestigt dat. <i>Motie Gezamenlijk op weg naar klimaatneutraliteit</i> <i>De VV constateert dat</i> • <i>Nederland als geheel een zeer groot belang heeft bij een ambitieus klimaatbeleid. Voor het Hoogheemraadschap van Rijnland geldt dat nog eens te meer geldt vanwege de ligging aan de kust en vanwege de vele laaggelegen polders binnen het gebied.</i> • <i>De UvW het initiatief heeft genomen om met de waterschappen een gezamenlijke visie en gezamenlijke doelstellingen vast te stellen. De UvW kiest daarbij een ambitieus pad. Dat is nodig omdat de broeikasgassen die nu in de atmosfeer komen daar voor lange tijd blijven, dus hoe meer snelheid, hoe groter de kans dat de doelstellingen van Parijs gehaald kunnen worden op een betaalbare manier. Uitstel kan leiden tot hogere kosten.</i> • <i>De visie van UvW bevat belangrijke elementen bevat, maar nauwelijks ingaat op belangrijke rol die de UvW nu al heeft (bijvoorbeeld wat betreft kennisontwikkeling rondom methaan) en die nog versterkt kan worden, zeker wat betreft kennisontwikkeling rondom lachgas én de broeikasgasuitstoot die het gevolg is van lage waterpeilen.</i> • <i>De visie gaat daarnaast weinig in op de rol van het kabinet, die zowel</i>	

VERSLAG	ACTIE
<i>voorwaardescheppend als ondersteunend kan zijn. Er zijn nog belemmeringen rondom hergebruik van grondstoffen uit de RWZI's, er is aanpassing van de bouwregels nodig om afvoeren van hemelwater via riolen te voorkomen, er zijn betrouwbare meetmethoden en instrumenten nodig.</i> <i>• De memo van Rijnland slechts verschillen tussen de visie van de UvW en de praktijk van Rijnland constateert en niet ingaat op de rol van het kabinet en de UvW</i> <i>• De opwekking van duurzame energie steeds meer en steeds sneller kostendekkend is. Waterschappen wordt toegestaan om extra energie op te wekken, waardoor het door compensatie makkelijker wordt om klimaatneutraal te worden.</i> <i>• Niettemin kunnen er kosten verbonden zijn aan een effectief klimaatbeleid van de waterschappen. Ook hierover is overleg nodig met het kabinet.</i> <i>De VV overweegt dat,</i> <i>• Het initiatief van UvW alle steun, maar ook aanscherping van de rollen en verantwoordelijkheden verdient.</i> <i>• Dat samenwerking tussen kabinet, UvW en de waterschappen binnen een breed gedragen klimaat-waterakkoord van belang is om kennis te ontwikkelen en concrete stappen te zetten,</i> <i>• De kosten voor de waterschappen kunnen beperkt worden door onderlinge samenwerking te optimaliseren en de samenwerking met het Rijk en de UvW verder uit te bouwen.</i> <i>Roept D&H op om,</i> <i>• Ondubbelzinnig steun uit te spreken voor de ambities van UvW</i> <i>• Een breed gedragen klimaat-waterakkoord te bepleiten waarbij:</i> <i>○ De Unie medeverantwoordelijkheid neemt voor kennisontwikkeling, pilots en innovatie, en zich inspent om kennis rondom klimaatbestendig waterbeheer mede te ontwikkelen en te verspreiden</i> <i>○ Het kabinet zich committeert om voorwaarden te creëren en belemmeringen weg te nemen, en de waterschappen waar nodig financieel te ondersteunen.</i> <i>○ De waterschappen zich committeren om binnen een jaar, maar zo mogelijk nog voor de waterschapsverkiezingen, een plan uit te werken dat voorziet in:</i> <i>▪ Klimaatbestendig waterbeheer waarbij veenweidegebieden een rol spelen,</i> <i>▪ Een eerste schets van een pad naar klimaatneutrale rioolwaterzuivering</i> <i>▪ Optimalisering van energiebesparing en hergebruik van grondstoffen</i> <i>▪ Een inschatting op welke terreinen het waterschap voorop loopt en op welke terreinen wellicht wat meer tijd nodig is om de ambitie te halen.</i> <i>En gaat over tot de orde van de dag</i> <i>w.g., D.J.M. Corbey J. Stoop</i> <i>Mevrouw Stoop is van mening dat, nu de Unie de visie na de consultatieronde aan het herschrijven is, niet halverwege de handrem aan moet worden getrokken. Dat is wel hoe zij de andere ingediende motie ervaart. De Unie staat verschillende snelheden toe omdat niet ieder waterschap hetzelfde tempo kan aanhouden. De koepelvisie zit goed in elkaar en haar</i>	

VERSLAG	ACTIE
fractie wil die steunen. De heer <u>Van Dunné</u> was in eerste instantie enthousiast over de eerste motie, maar de omschrijving <i>pas te steunen</i> klinkt vrij hard. Mag hij de tekst opvatten als <i>De strategische visie van de UvW te steunen en daarenboven sterk aan te dringen op ...?</i> Dat is wat anders dan 'niet, tenzij'. De heer <u>Van Oeveren</u> licht toe dat het doel is om de afgevaardigde op pad te sturen met een duidelijk verhaal vanuit Rijnland. Dat is voorwaardelijk en dat staat al in het memo van D&H: een aantal ambities van Rijnland wijkt af van de tekst van de Unie. Hij wijzigt de motie, als volgt: onder kop oproep vervalt het eerste streepje. <i>De motie is gewijzigd.</i> De heer <u>Revet</u> merkt op dat de Unie de waterschappen nergens aan kan committeren. De motie is zinloos. De voorzitter geeft in overweging om de TKN-memo te ondersteunen in plaats van moties in te dienen – als de VV zich in die tekst kan vinden. Mevrouw <u>Dewkalie</u> sluit zich aan bij het voorstel van de voorzitter en trekt haar steun aan de motie in. De heer <u>Knapp</u> reageert op de twee moties. De motie Gezamenlijk op weg naar klimaatneutraliteit ontraadt het college omdat daarin ondubbelzinnig steun wordt uitgesproken aan de ambities van de Unie, terwijl in de TKN-memo duidelijk staat dat Rijnland er op een aantal vlakken heel anders in zit. De Unie stelt het akkoord op om als sector positie te bepalen, maar ook om binnen landelijke programma's gesprekken met het Rijk te voeren. Hij is het eens met het eerste punt dat de Unie verantwoordelijkheid moet nemen voor kennisontwikkeling, pilots en innovatie, en zich in moet spannen om kennis rondom klimaatbestendig waterbeheer mede te ontwikkelen en te verspreiden. Het derde punt wordt al op verschillende wijzen uitgevoerd. De motie is op delen overbodig en gaat op delen tegen de TKN-memo in. De motie Visie en actie bevestigt het primaat van de VV en er wordt consensusgerichtheid uitgesproken om binnen de watersector tot een gezamenlijke visie te komen. De drie punten uit de TKN-memo worden geëerbiedigd. Met die lijn wil hij als vertegenwoordiger van Rijnland graag op pad gaan. De voorzitter brengt de moties in stemming. Hij merkt op dat, als er geen motie wordt aangenomen, dat betekent dat de VV de lijn van de TKN-memo steunt. <i>De motie Gezamenlijk op weg naar klimaatneutraliteit wordt verworpen, met 5 stemmen voor en 23 stemmen tegen. De fracties Waterdemocraten, Natuurterreinen, AWP en PvdD stemmen voor, de overige fractie stemmen tegen.</i> <i>De gewijzigde motie visie en actie, alleen ondertekend door de VVD, wordt verworpen met 13 stemmen voor en 14 stemmen tegen; de fracties van de VVD, CDA en A&B stemmen voor, de overige fracties stemmen tegen.</i>	

VERSLAG		ACTIE
6	NOTULEN VAN DE VV-VERGADERING VAN 18 MEI 2022 <i>De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.</i>	
7	Overzicht ingekomen stukken <i>Het overzicht wordt zonder bespreking vastgesteld.</i>	
8	Motierapportage <i>De rapportage wordt zonder bespreking vastgesteld.</i>	
9	Motie vreemd aan de orde van de dag Mevrouw <u>Dewkalie</u> brengt onder de aandacht dat vanaf 1 januari 2024 in kantoren geen plastic bekens meer mogen worden gebruikt. Zij wil dat met een jaar versnellen en dient de volgende motie in: <i>Motie Alleen nog maar herbruikbare bekens in de organisatie van Rijnland</i> <i>De VV in vergadering bijeen op 29 juni 2022,</i> <i>constaterende dat in Nederland jaarlijks ruim 4 miljard wegwerpbekens worden gebruikt en dit een grote impact heeft op het milieu, natuur en water;</i> <i>constaterende dat scheiden van bekens leidt tot verbranding ervan, downcycling en minder bijdraagt aan circulaire economie dan herbruikbare opties;</i> <i>constaterende dat wegwerpbekens per 2024 verboden worden,</i> <i>constaterende dat Rijnland zowel papieren bekens met een plastic coating en kopjes en schotels van keramiek/aardewerk gebruikt;</i> <i>constaterende dat Rijnland een voorbeeldfunctie heeft;</i> <i>verzoekt D&H ervoor te zorgen dat er overal in de organisatie van Rijnland al per 1 januari 2023 enkel nog herbruikbare bekens/servies worden aangeboden;</i> <i>en gaat over tot de orde van de dag.</i> <i>S.U. Dewkalie</i> <i>E. van Dijk</i> Mevrouw <u>Fierens</u> omarmt het doel van de motie. Alle plastics zijn de vloek van het water. Rijnland is op dit gebied al toonaangevend. Tijdens het grote personeelsfeest is de nieuwe Rijnlandbeker geïntroduceerd. Om de hoek van de vergaderdeur staan de bekens voor de VV-leden klaar. De huidige bekens worden per 1 januari uitgefaseerd en voor de bezoekers staat porselein klaar. De heer <u>Van Oeveren</u> begrijpt dat de motie overbodig is. Mevrouw <u>Dewkalie</u> trekt de motie in naar aanleiding van de beantwoording door de portefeuillehouder. Zij vraagt deze actie bekend te maken bij de andere waterschappen. De <u>voorzitter</u> ziet dat mevrouw Fierens dit non-verbaal bevestigt.	

10	RONDVRAAG Mevrouw <u>Dewkalie</u> bedankt D&H voor de inzet in het huisvesten van vluchtelingen uit de Oekraïne. De heer <u>Van Dunné</u> meldt dat de bijeenkomst met de Rekenkamercommissie over het onderzoek naar cybersecurity door drie fractievoorzitters is bezocht. Hij geeft in overweging dergelijke bijeenkomsten te combineren met vergaderingen van de commissie BOD. Mevrouw <u>Fierens</u> neemt dit in overweging. De <u>voorzitter</u> memoreert dat de Rekenkamercommissie onafhankelijk van het college opereert. De heer <u>W. de Vries</u> heeft vernomen dat verschillende gebiedsprocessen stil komen te liggen door het stikstofdossier. Gebeurt dat ook in Rijnland? De planning is dat de Omgevingswet per 1 januari 2023 wordt ingevoerd. Alle uitvoerende organisaties melden dat dat niet haalbaar is. Is Rijnland voorbereid? Deze twee vragen kunnen eventueel schriftelijk worden beantwoord. De heer <u>Kastelein</u> meldt dat Rijnland op schema ligt voor invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2023. De <u>voorzitter</u> stelt vast dat de eerste vraag schriftelijk wordt beantwoord.	toezegging
11	SLUITING De <u>voorzitter</u> sluit om 12.20 uur de vergadering.	